

poprečno za 2,21 m, v dobi 1955-1962 za 2,4 m in v letih 1963-1973 samo za 1,02 m. Čeprav meri samo še okoli 12 ha, ni bojazni za ledenikov obstoj, ker se je krčenje zadnja leta ustavilo.

V bogatem zborniku je skupno 238 fotografij, diagramov, skic in podob ter 6 kart v prilogi.

GEOGRAFSKI ZBORNIK XVI, Geografski inštitut SAZU, Ljubljana, 1977, 229 strani.

Če je bil prejšnji zbornik namenjen predvsem poplavam, ima ta v središču zgornjo gozdno mejo. Več kot polovico zbornika zavzema razprava F.Lovrenčaka "Zgornja gozdna meja v Kamniških Alpah v geografski luči". Avtor ima v svoji tiskani disertaciji v središču zanimanja sicer razne vrste zgornje gozdne meje, toda iz razprave zvemo za celotno fizično-geografsko podobo Kamniških Alp, pa tudi njihovega obrobja. Ker je upoštevan tudi del Alp v porečju Savinje, bi morda bolj ustrezal naslov "Zgornja gozdna meja v Kamniško-Savinjskih Alpah".

Druga razprava se loteva zgornje gozdne meje v vzhodnih Karavankah (I.Gams, 0 zgornji gozdni meji na jugovzhodnem Koroškem). Opazen je nekoliko drugačen pristop, kot je v prvi razpravi.

Ker se tudi tretja razprava v zborniku (M.Šifrer, Geografski učinki žleda v gozdovih okrog Idrije ter Postojne) ukvarja z gozdom, je pravzaprav vsa številka GZ posvečena gozdu. V okviru naravnih katastrof, ki jih beleži in raziskuje Geografski inštitut Antona Melika, je Šifrer tu obdelal učinke žleda, ki je od 17. do 19. novembra 1975 polomil 342.331 m² drevja v gozdovih na robu visokih dinarskih planot.

Tudi ta številka zbornika je bogato opremljena s slikovnim gradivom ter barvnimi kartami. Vsaka razprava ima slovenski in angleški povzetek. Zbornik se naroča pri Biblioteki SAZU, Ljubljana, Novi trg, kjer so dostopne tudi posamične razprave. Če so zborniki morda predragi za posameznike, to ne velja za šolske knjižnice, kjer jih v času poglavljanja in posodabljanja geografskega pouka ne bi smelo manjkati.

I.Gams

OB IZIDU KNJIGE DR.AVGUŠTINA LAHA "SLOVENIJA SEDEMDESETIH LET"

Letošnjo pomlad je Državna založba Slovenije predstavila slovenski javnosti knjigo "Slovenija sedemdesetih let". Tisk te čez štiristopetdeset strani obsežne publikacije s sedemnajstimi kartografskimi prikazi, štiriindvajsetimi barvnimi fotografijami in številnimi diagrami ter tabelami je sofinancirala Kulturna skupnost Slovenije. Vsebinsko sta tekst in spremno gradivo razdeljena v pet obsežnejših poglavij, ki vsebujejo uvodna splošna razmišljanja v poglavju o slovenski stvarnosti sedemdesetih let, analitično obdelavo aktualnega statističnega in dokumentacijskega gradiva v poglavjih o družbeni preobrazbi in gospodarskem razvoju Slovenije in končno še dve specifični problemski temi na zadnjih straneh knjige o naravnih zakonitostih in urejanju okolja v Sloveniji ter o problematiki izobraževanja in kadrov.

Takoj na začetku je treba omeniti, da je knjiga v svoji zasnovi povsem samosvoja, saj v konceptu ne zasledimo klasičnega geografskega ali regionalnega pristopa, ampak bolj razmišljanja in analize o stanju družbene stvarnosti in njenem dialektičnem razvoju v Sloveniji v zadnjih sedemdesetih letih, pri čemer je to stanje predvsem odraz povojnega življenja in dela v samoupravni socialistični

Jugoslaviji. Knjiga je najaktualnejše branje o družbenih procesih, ki vplivajo na preobrazbo kulturne pokrajine v Sloveniji.

Eksploziven razvoj proizvodnih sil, prometa, prešlojevanja prebivalstva in drugi elementi, ki spremljajo razvoj slovenske pokrajine in njene družbe iz agrarne v industrijsko in urbano, so pustili pečat tudi slovenskemu vsakdanu, ki zastavlja prav v sedemdesetih letih vse napore, da omili negativne posledice skokovitega napredka družbe. Pri tem se opira na samoupravne odnose, ki so v svetu edinstveni in ki jih oblikujejo v glavnem delavci v (6371) temeljnih organizacijah združenega dela. Onesnaževanje okolja in oblikovanje kadrovske politike sta poleg problemov v zvezi s prometom, začasnim zaposlovanjem v tujini, energetsko problematiko in pridobivanjem hrane pomembna elementa družbene politike. Zato jih avtor podrobno analizira in nakazuje možnosti za rešitve v okviru odnosov, ki so se v preteklih tridesetih letih pri nas oblikovali in ustalili.

Knjiga posveča posebno pozornost obdelavi novejšega dokumentacijskega gradiva, ki je služilo za razpravo v skupščini SR Slovenije in pa statistične dokumentacije, ki sega s svojimi podatki v zadnja leta (1976). Naraščanje prebivalstva in preslojevanje večine iz agrarnih v neagrarne poklice na primer kaže ilustrativni diagram ali karta oziroma tabela za pretekla leta. Prav tako je analizirana stopnja, število in delež zaposlenosti v Sloveniji, ki vključuje tudi povečanje delovnih mest in število zaposlenih z vidika splošne migracije prebivalstva v Jugoslaviji: iz drugih republik smo na primer registrirali v zadnjih šestih letih enainštirideset tisoč delavcev, ki so našli zaposlitev v Sloveniji.

Da ne bi naštevali številnih primerov zares aktualnega in kompleksnega družbenega obveščanja, ki nudi osnovo za vsakdanjo razpravo o različnih temah družbene stvarnosti, menim, da "Slovenija sedemdesetih let" ne bi smela manjkati v nobeni knjižnici. Koristen delovni pripomoček pa naj ne bi bila le geografom, ki se pripravljajo za obravnavanje katere od aktualnih tem v okviru šolskega pouka ali raziskave, ampak tudi regionalnim in krajinskim planerjem, urbanistom, gospodarstvenikom, družbenim delavcem in drugim. Kot informacijo o Sloveniji bi jo bilo nujno prevesti vsaj v srbohrvatski jezik, bilo pa bi zelo koristno, če bi se odločili za prevod skrajšane ali zgoščene vsebine v katerega od svetovnih jezikov.

Anton Gosar

RUDI SUPEK

OVA J-EDINA ZEMLJA

Naprijed, Zagreb 1973, 270 str., 60 din

Med avtorji, ki so se s filozofskega stališča uspešno spoprijeli z obsežno ekološko problematiko, moramo vsekakor omeniti Rudija Supka. V knjigi Ova jedina zemlja najdemo enega redkih sistemskih prikazov sodobnih ekoloških problemov, ki so obravnavani s stališča marksistične kritike. Ob vrsti poljudno-znanstvenih knjig o onesnaženju življenjskega okolja iz vrst meščanskih teoretikov z Zahoda predstavlja omenjeno delo ne le kompleksen prikaz stanja življenjskega okolja, marveč tudi prikaz družbenih vzrokov za porazno stanje. Avtor ilustrira vso širino ekološke tematike z večkrat zastrašujočimi podatki.

Prvi del knjige predstavlja pogloblitve probleme, ki tarejo človeštvo. Posebno skrbno je prikazana demografska eksplozija prebivalstva in napor, da bi se dvignila slošna življenjska raven prebivalcev dežel v razvoju. V drugem delu so navedeni številni primeri uničevanja naravnih bogastev. Supek pravi, da onesnaženje okolja ne pozna ideoloških pregrad. Sistematsko so analizirane družbene posledice onesnaževanja in prikazane možnosti za reševanje. Po njegovem mnenju je ekologija kot ideologija preučevanja onesnaženja okolja zaradi naprednih